

Mõttekillud lektoritelt endilt ja meediaavarustest

Hannes Hermaküla

Saatejuht, ajakirjanik, PREP paarisuhte koolitaja

Minu suurim vara on inimsuhted. Traagilised, päikselised, igapäevased, aga alati hoolitsust vajavad. Kahe poja isana oskan õnnelik olla. See pole poos, vaid vabast maailmas osaks saanud elustiil. Olen isa, kes pehmeid väärtusi hoides oma poegade tulevikuks tugevat vundamenti rajab. Usun seda, et kui (abi)kaasade suhe korras, siis toimib perekond, ühiskonnast rääkimata.

Margit Sutrop

Tartu Ülikooli praktilise filosoofia professor, eetikakeskuse juhataja, humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna dekaan

Olen viimased kümme aastat püüdnud Tartu Ülikooli eetikakeskusega aidata kaasa sellele, et Eesti kool muutuks tuupimiskoolist väärtuspõhiseks kooliks ja Eesti ühiskond tegeleks süsteemse väärtusarendusega. Aitasin koostada Elukestva õppe strateegia 2020 ja võtsin sel suvel Haridus- ja Teadusministeeriumilt vastu uue väljakutse - juhtida töögruppi „Väärtused ja vastutus“, mille ülesandeks on koostada visioon Eesti haridusest 2035.

Filosoofina on mind juba pikka aega huvitanud õnne ja hea elu teema. Samuti olen uurinud seda, mis on väärtused, väärtuskasvatuse meetodid ja hariduse eesmärgid. Kolme lapse emana ja viie poisi vanaemana on hariduse ja kasvatuse teemad mulle ka eluliselt olulised.

Millest ma räägin oma ettekandes?

Eestlased on sajandeid olnud haridususk. Küllap on meie PISA-edu taga mitte ainult õpetajate hea töö vaid ka lapsevanemate pingutused ja hariduse üldine väärtustamine.

Usume, et haridus tagab õnneliku elu. Aga mis on õnn? Kas õnn on midagi objektiivset või subjektiivset? Miks me samastame õnne sageli vaid materiaalse heaolu, sotsiaalse staatuse ja naudingutega? Samas teame, et õnne jaoks on olulised ka tervis, head sotsiaalsed suhted ning seosmine tasakaal jpm. Mida saab inimene ise teha, et elada õnnelikku elu?

Miks peetakse tänases Eestis eksamite ja testide tulemusi palju olulisemaks, kui seda, kuidas meie lapsed end koolis tunnevad. Koolirõõmu puudumist õigustatakse sellega, et õppimine on töö ja see ei saagi olla lust ja lillepidu. Kas see on sügavale juurdunud protestantliku töö-eetika mõju, mis nõuab kannatamist ja lubab hilisemat tasu? Õpilaste suur koormus, koolistress, vaimse tervise probleemid, ennast kahjustav käitumine ja koolikiusamine on mured, millele Eestis ei otsita piisavalt südikalt lahendusi. Head tulemused eksamitel ja testides ei korva seda, kui lastel on tervise või motivatsiooni probleemid või nad tunnevad end üksildase ja pidetuna.

Usun, et midagi ei muutu Eesti koolis enne, kui nii lapsevanemad, koolirahvas kui ka koolipidajad hakkavad mõistma, et õpilaste subjektiivne heaolu on sama tähtis kui nende õpitulemused. Ja mis veelgi olulisem – kooli eesmärk ei ole vaid anda teadmisi vaid aidata kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast teostada erinevates rollides: tööl, perekonnas ja avalikus elus. Kuidas seda teha?

Helmi Kelle

Eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Juhan Viidingu "Vana mehe laulu" muusika on kirjutanud Olav Ehala (Kristiine Gümnaasiumi vilistlane). Laulus on imetark ja püha mõte, mistõttu tegin laenu ja edastan oma mõtted.

Noored on elu hoidjad ja edasiviijad ning tulevased õpetajad ka. Mis hoiab mind õpetaja ametis kinni, on see, kui tunnen aegade järel, et olen lapsele midagi andnud.

See võib tunduda irooniline, kuid mulle meeldib, kuidas selle kohta öeldud on: "Naisel peab nii palju tööd olema, et tal pole aega mõelda, kas ta on eluga rahul ja kas tal on tervisega kõik korras". Seda ma julgen siis õpetajaameti kohta ka öelda, kuid tegelikult noorte energia, see annab energiat ning kandub üle mulle. Tuleb tõdeda ka, et mul on vedanud, kuna õpetaja ei saa vägisi olla.

Peale Sindi keskkooli lõpetamist tulin Tallinnasse ja teadsin, et tahan eesti keelt ja kirjandust õppida. Asudes tööle 4. keskkoolis Tallinnas, olin ma vaid 24-aastane ning sellest ajast olengi ma end siia unustanud. Praeguseks ajaks on mul õpetajastaaži 51 aastat.

Viljar Aro

Saaremaa Ühisgümnaasiumi direktor

Traditsioonid on ühe kooli jaoks väga tähtsad. Olen imestunud ja õnnelik, kui õpilased on pidanud kõige tähtsamaks ühtekuuluvustunnet, siis tulid traditsioonid, head õpetajad ja hea hariduse saamine.

Mis kindlasti koolis peavad olema, on mõistvus, paindlikkus, inimlikkus ja pädevad õpetajad. Ja meie koolis nii ongi. Meil on omavahel usaldusväärne ja tihe koostöö. Ise olen aastaid rääkinud, et hea kool toetub kolmele vaalale – paeluvad huviringid, kooli traditsioonide väärtustamine ja tulemuslik õppimine-õpetamine.

Olen SÜG 57. lennu vilistlane ja kodukooli patrioot. Otsustas juba enne ülikooli minekut, et tulen lõpetamise järel kodukooli tagasi õpilastele matemaatikat õpetama.

Nüüdseks olen 39 aastat oma kodukoolis õpetaja olnud ja sellest ajast 29 aastat direktorina mainekat õppeasutust juhtinud.

Merje Laul

Tartu lasteaed Naerumaa vanemõpetaja

Töötades lastega juba 14 aastat, püüan alati anda edasi enda mõtteid ja tundeid.

See on minu jaoks see „imerohi“, mis paneb silma särama ja annab tahte teha tööd.

Ma olen töötanud erinevas vanuses lastega alates 2004. aastast.

Viimased 10 aastat olen olnud suviti vabatahtlikuna Päästeameti korraldatavas laagris (Päästeala Noorte Laager), kus tegeleme koos noortega ennetustööga.

Olen lõpetanud Tartu Ülikooli koolieelse lasteasutuse õpetaja eriala.

Olen abielus ja kahe poja (8 ja 16a) ema.

Eda Heinla, PhD

Tallinna Ülikooli Terviseteaduste instituudi loovuspsühholoogia dotsent

Töötan Tallinna Ülikooli Loodus-ja terviseteaduste instituudis, kunstiteraapiate õppekaval loovusõpetuse dotsendina ja Tallinna Perekeskuses psühholoogina. Mulle on väga oluline loovuse avaldumise toetamine koolikeskkonnas, olen korraldanud aastaid MTÜ Loov HA (www.loovharidus.ee) juhatuse liikmena loovaid praktikaid jagavaid seminare ja suvekoole õpetajatele.

Tiiu Kuurme

Tallinna Ülikooli Haridusteaduste instituudi kasvatusteaduse dotsent

Rahvusvaheliselt on suureks teemaks tõusnud lapsepõlve muutumine. Peamine on kogemusmaailmade muutus: kaugenemine loodusest ja loomupärasest, eemale jäämine töömaailmast, infomüra intensiivsus, füüsilise tegevuse taandumine lapse elust ja kehaline allakäik, perede lagunemine, laste üksindus ja suhtlemisraskused, tarbijaposisioon nii kodus kui ka koolis, ambivalentsus suhtes täiskasvanu-olekusse: ühelt poolt surve teha asju järjest varem, teisalt vabaduse kadu ja piirangud ning ettekirjutatud aeg. Kas ongi lapse aeg olnud varem nii erakordse välise surve all – „et ta ikka areneks ja siseneks ruttu tööjõuturule“? Nagu enne, nii ka nüüd nähakse lapsi pigem projekti ja produktina, mida ilmestavad meie väljundipõhised õppekavad. Olen eesti kasvatusteadlane, minu kutsumuseks läbi teadliku elu olnud mõelda, lugeda ja kirjutada. Uurimise valdkondadeks on alternatiivpedagoogika, üldkasvatuse teaduslikud teooriad, väärtuskasvatus, sugupoole ja hariduse suhted.

Karmen Maikalu

koolipsühholoog, pereterapeut ja koolitaja

Olen töötanud 18 aastat koolipsühholoogina, viimased seitse aastat ka pereterapeutina. Olen Eesti Koolipsühholoogide Ühingu juhatuse esinaine, Gordoni Perekooli ja PREP-paarisuhtekoolituse koolitaja, õpetan tudengitele koolipsühholoogiat ja praktilist suhtlemispsühholoogiat. Abielus ja 3 lapse ema.

Tiina Jokinen

maailmarändur ja festivali Orient korraldaja

Olen palju reisinud ja külastanud paljusid maid, olen kirjutanud arvukalt artikleid reisimisest ja kultuurist, pidanud loenguid, korraldanud ekspeditsioone (Siiditee Tuur 2007, Arktika-Antarktika 2010, African Round), samuti palverännakuid Aasia maadesse. Raamatu *Search For The Soul Of Asia* kaasautor. Alates aastast 2017 õpetan Tallinna Tehnikaülikooli Rahvusvaheliste Suhete Instituudis Aafrika kolonialismieelse ajastu ajalugu.

Olen festivalide “Orient” ja “Klaaspärlimäng” korraldusdirektor, kuulun Eesti Budismi Instituudi nõukogusse ja juhatusse ja juhin Bhutani-Eesti Sõprusühingut. Olen ERP Konverentsi, Music Estonia, ERP Medical’i ja Eesti-Pärsia Sõprusühingu juhatuse liige.

Olen lõpetanud kuldmedaliga Miina Härma Gümnaasiumi ning Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse eriala, jätkukoolituse saanud Moskva Väliskaubanduse Akadeemias.

Minu keelteoskus: emakeel, inglise keel, kui eriala, valdan suuliselt ja kirjalikult vabalt rootsi ja vene keelt ning saan hakkama suhtlemisega taani, norra, soome, araabia, prantsuse, tiibeti ja saksa keeles. Olen õppinud ka farsi keelt.